

Gatenært nasjonalt

Strategisk plan 2023 – 2028

Sammen mot felles mål

Innholdsfortegnelse

1	Innledning	3
1.1	BKGs plandokumenter og planarbeid	3
2	Samfunnsanalyse og rammebetingelser	3
3	Om Blå Kors gatenært	4
4	Verdier	6
5	Formål	6
6	Mål og strategiske valg	6
6.1	Hovedmål:	6
6.1.1	Delmål:	6
6.2	Hovedmål:	7
6.2.1	Delmål:	7
7	Målgruppe	7
8	Blå Kors strategiske områder	7
9	Samfunns mål og FN's bærekraftsmål	8
9.1	Utrydde fattigdom - FN's bærekraftsmål 1	8
9.2	Utrydde sult - FN's bærekraftsmål 2	8
9.3	God helse - FN's bærekraftsmål 3	8
9.4	Mindre ulikhet - FN's bærekraftsmål 10	8
10	Strategiske valg	8
10.1	Drift (Handlekraft / Samhandling /Bærekraft)	8
10.1.1	Lokal drift og eierskap	8
10.2	Samarbeid og samhandling	9
10.2.1	Offentlig sektor	9
10.2.2	Ideell sektor	9
10.2.3	Næringsliv	9
10.2.4	Politisk påvirkning	9
10.3	Geografisk tilstedeværelse (Handlekraft)	9

1 Innledning

Blå Kors gatenært (BKG) sin strategi er forankret i Blå Kors strategi vedtatt av generalforsamlingen juni 2022 og innsiktsarbeidet som var gjort i forkant. Til grunn for Blå Kors strategi ligger vår visjon: Med hjerte kunnskap og kraft skaper Blå Kors muligheter for mestring og mening og våre verdier; medmenneskelighet, verdighet, egenkraft og kvalitet.

Blå Kors vil med strategiplanen:

- Være en ledende og tydelig stemme innen oppvekst, avhengighet og inkludering
- Utvikle fremtidsrettede tjenester ved bruk av kunnskap og innovasjon for å nå flere bedre
- Videreutvikle vårt helhetlige arbeid for å møte mennesker med sammensatte utfordringer

Denne strategiplanen skal gi svar på hva Blå Kors gatenært skal prioritere og hvorfor vi skal gjøre dette. Den gir også en oversikt over målene for Blå Kors gatenært og danner grunnlaget for handlingsplanen som svarer på hvordan vi skal nå målene. Handlingsplanen har målbare resultatmål, konkrete tiltak, samt sikrer evaluering og igangsettelse av tiltak dersom det er store avvik fra målene.

1.1 BKGs plandokumenter og planarbeid

BKG arbeider på følgende måte med vårt planarbeid. Til grunn for alt vårt arbeid er som nevnt Blå Kors Norge sin strategiplan. På bakgrunn av denne har BKG nasjonalt laget sin egen strategiplan. Denne er utarbeidet av lederteamet i BKG. Denne danner igjen grunnlaget for BKG sin nasjonale handlingsplan som så er grunnlaget for hver virksomhet sin handlingsplan. Disse inneholder detaljerte tiltak som beskriver viktige gjøremål for å nå resultatmålene.

Handlingsplanene blir behandlet på respektive ledergrupper minst en gang i kvartalet der det også evalueres grad av måloppnåelse. Virksomhetene har ulike måleinstrumenter som måler graden av måloppnåelse slik at vi har gode grunnlag for evaluering og endringsarbeid. Sentralt i dette arbeidet er også innspill og råd fra lokale brukerråd/brukerrepresentant, samt årlige brukertilfredshetsundersøkelser. Vi er lærende virksomheter som stadig utvikler oss for best mulig å svare på brukernes behov og ønsker, derfor bruker vi vårt planarbeid aktivt.

2 Samfunnsanalyse og rammebetingelser

I forarbeidet til Strategisk plan for Blå Kors Norge 2022 – 2028 ble det laget et innsiktsdokument som analyserte samfunnssituasjon og rammebetingelsene som Blå Kors kommer til å arbeide i fremover.

Det kommer til å bli en aldring av befolkningen. Den delen av befolkningen som er 67 år og eldre ventes å øke med over 40 prosent fram mot 2035 (Andersen m. fl., 2019).

Dette fører til et stort økt behov for helse/velferdstjenester og stadig høye krav til kvalitet gjør at staten stilles overfor krevende prioriteringer.

Det blir en økende innvandrerbefolkning der en større andel av disse ikke er i arbeid. Forskning anslår at rus- og psykisk lidelser (ROP-lidelser) forekommer tre ganger oftere blant personer med innvandrerbakgrunn enn blant andre (Kour m. fl., 2019). Studier tyder på at en rekke faktorer, blant annet traumer, språk, kultur og utfordringer med tillit til offentlige tjenester skaper særlige utfordringer i behandling av personer med rusbrukslidelser.

Blå Kors gatenært vil sannsynlig se en aldring også i vår målgruppe og en økende andel innvandrere. Blant disse og generelt vil det sannsynligvis bli en økning av ROP lidelser som vil kreve en større kompetanse fra oss for å møte deres behov.

Det vil sannsynligvis også fortsette en sentraliseringsprosess der det blir større press på de største byene, dette vil også gjelde rusproblematikk.

Regjeringen prioriterer psykisk helse- og rusfeltet og lover 300 millioner kroner til forsterket innsats på områdene.

Løftene inngår i [opptrappingsplan for psykisk helse](#) som blir lagt frem våren 2023, og [forebyggings- og behandlingsreformen på rusfeltet](#) som også blir lagt fram i løpet av 2023.

«[Sammen om mestring](#)» er en veileder i lokalt psykisk helsearbeid og rusarbeid for voksne utgitt av Helsedirektoratet. Denne gir gode innspill til vårt arbeid, beskriver situasjonen og tilnærmingmåter i arbeidet.

Relevant for det gatenære tilbudet er også «[nasjonal overdosestrategi 2019 – 2022](#)» Det arbeides nå med en ny plan som skal gjelde for de nærmeste årene. Denne gir god oversikt over utfordringsbildet og hvilke innsatsområder som prioriteres.

FAFO laget en følgeevaluering av tilbudene til Blå Kors gatenært og Blå Kors steg for steg. I sluttrapporten «På vei mot et vanlig liv, slik du selv definerer det Evaluering av Blå Kors' gatenære tiltak og tilbudet Steg for Steg» (Fafo-rapport 2021:27. Hansen, Bråthen og Brunovskis) beskrives tilbudene våre på en god måte. Den viser gode resultater av vårt arbeid, men peker også på utviklingsmuligheter og viktige refleksjoner. Blant annet pekes på viktigheten av at vi beholder vår egenart som ideell aktør der vi har tid til våre brukere og der frivillige utgjør et viktig supplement som kan gi en ekstra omsorg i tilbudet.

Hvilken rolle de frivillige skal spille er diskutert, men oftest poengteres det at de frivillige kan være et viktig supplement til det offentlige tilbudet (Gautun. Drøpping og Fløtten 2005). Et annet poeng er at de frivillige organisasjonene innenfor tjenester til utsatte grupper ofte kan bidra til sosial innovasjon ved å identifisere hull i tjenestetilbudet og bidra til utvikling av løsninger som møter brukernes behov på nye måter (Hansen mfl. 2013).

3 Om Blå Kors gatenært

De gatenære virksomhetene i Blå Kors finnes i dag på 7 steder i landet. Tilbudet er forankret ved hovedkontoret i Oslo. De gatenære virksomhetene er lokalisert i disse byene:

Oslo, Bergen, Kristiansand, Fredrikstad, Gjøvik, Horten og Alta.

I de gatenære virksomhetene er det stor vekt på lav terskel for gjestene. Kafédrift med mat og omsorg er en viktig del av tilbudet, men like viktig er samtaler og veiledning for å motivere til endring. Det er utviklet en egen samtalemotodikk som kalles «motivasjonssamtalen», denne og

andre metodikker brukes av motivasjonsteam og miljøarbeidere ved virksomhetene. Sentralt i alle tilbudene er også en sosionomtjeneste som veileder målgruppen inn i relevante hjelpetiltak.

De gatenære virksomhetene tilbyr også aktiviteter for målgruppen der de kan bygge nettverk, få verdifull sosial læring og oppleve mening og mestring i hverdagen.

Det er en stor gruppe tidgivere i virksomhetene som utgjør en helt sentral rolle.

Nedenfor presenteres nøkkeltall fra hver virksomhet i en tabell:

BKG Virksomhet	Antall daglige gjester/årlege besøk/unike brukere 2021	Antall Tidgivere i 2021 / årsverk	Antall ansatte/ årsverk 2021	Antallet kommuner tilbudet når ut til 2021
Gatenært Oslo	150 * daglige gjester/ 37000 årlege besøk/ 2054 Medlemmer	87*/ 12,1 * turnover pga Korona	12 ansatte / 9,5 årsverk	Oslo og Stor-Oslo 8
Gatenært Gjøvik	25 daglige gjester 81 unike gjester 6 500 årlege besøk	19/3496/2,05	5 ansatte /3,82 årsverk	4
Gatenært Fredrikstad	80 daglige gjester. 20 900 årlege besøk Ca 100 unike gjester	212 / 7800 / 4,6	2 ansatte/ 1,8 stilling	4
Hjerterom Alta	27 daglige gjester 6500 årlege besøk 250 Unike gjester pr år.	25/2900/1,7	3 ansatt / 0,7 årsverk	4
Gatenært Kristiansand Nystartet	35 daglige 4000 årlege besøk 250 unike	25/1914/1,1 årsverk	2 ansatte / 1 årsverk	5
Gatenært Horten	35 daglige gjester 9100 årlege besøk	25/16 800/9,9	2 ansatte / 1 stilling	3
Gatenært Bergen	130 daglige gjester 21840 årlig besøk Ca. 500 unike gjester	30/7000/4,11	6 ansatte /3,05 årsverk	4
Blå Kors Håpets Havn				

SUM	482 daglige gjester 105 840 årlige besøk 3200 Unike årlige gjester (anslag)	423 personer. 35,56 årsverk	32 ansatte/ 20,87 årsverk	32
------------	--	--	--	-----------

antall i målgruppen, behov, andel BKG dekker? Er vi ledende, liten utfordrer?

4 Verdier

Blå Kors' verdier er:

Medmenneskelighet - Som betyr at vi ser hele mennesket, muligheter så vel som utfordringer. I et samfunnsperspektiv representerer vi dem som er berørt av skadevirkninger av alkohol, rus og avhengighet.

Verdighet - Vi møter menneskene rundt oss som likeverdige. I alle møter med mennesker anerkjenner vi deres verdighet og viser den enkelte en uforbeholden respekt. Blå Kors bygger på et kristent menneskesyn som legger vekt på menneskets ukrenkelige verdi.

Egenkraft - Vi har tro på at det enkelte menneske selv har kraft til å håndtere utfordringer og til gjøre endringer i eget liv. Vår rolle er å gi støtten som trengs for at den enkelte skal kunne ta i bruk sine egne ressurser.

Kvalitet - Arbeidet vårt holder høy kvalitet. Vi støtter oss til både erfaringsbasert og forskningsbasert kunnskap, og sørger for at den samlede kompetansen kommer menneskene vi arbeider for til gode.

5 Formål

Gatenære lavterskeltiltak i Blå Kors er virksomheter tilknyttet Blå Kors Norge som gjennom sunn og god mat, aktiviteter, motivasjon, sosionomtjeneste, oppsøkende arbeid og boligsosialt arbeid hjelper personer med rusavhengighet til økt livskvalitet, et rusfritt liv og integrering i samfunnet.

6 Mål og strategiske valg

Målene nedenfor er delt opp i to hovedmål med tilhørende delmål. Vi har valgt å formulere dem som ønskede oppnådde effekter og hvilke strategier og tilbud vi velger for å nå disse.

Gjennom å benytte seg av tilbudene ved Blå Kors Gatenært, vil målgruppen ...

6.1 Hovedmål:

... bedre sin helse og livskvalitet gjennom våre tilbud om mat og sosiale fellesskap

6.1.1 Delmål:

- ... bedre sin *ernæringsstatus* gjennom å motta næringsrike og velsmakende **måltider** i våre kafeer.
- ... bedre sin *sosiale kompetanse og sitt nettverk*, gjennom å bli *inkludert* i et trygt og **sosialt fellesskap**
- ... få mulighet til å *ivareta* sine **åndelige og eksistensielle behov**

- ... oppleve *omsorg* og *verdighet* fra våre dyktige **tidgivere**, som gjør dette på frivillig basis.

6.2 Hovedmål:

... bli motivert og få hjelp og veiledning på sin personlige endringsreise

6.2.1 Delmål:

- ... få mulighet til ønsket *endring av livssituasjon* gjennom **motivasjon, støtte og veiledning**.
- ... oppleve økt *egenkraft, mestring og mening* ved å delta i **aktiviteter**.
- ... kunne oppnå *økt livskvalitet, bedret økonomi og mestring* gjennom **arbeidsaktivitet**
- ... oppleve *trygghet, verdighet* og forbedret *boevne* gjennom vårt **boligsosiale arbeid**
- ... bli tilbudt *en mer helhetlig tiltaksrekke* gjennom **samarbeid** med relevante aktører

7 Målgruppe

Blå Kors gatenært jobber *primært* for **mennesker som er rusmiddelavhengige** og **bostedsløse**, *sekundært* for mennesker som befinner seg i utfordrende livssituasjoner.

8 Blå Kors strategiske områder

Blå Kors prioriterer å realisere sin strategiske retning gjennom

• Frivillighet

Blå Kors gatenært skal forsterke frivillig innsats og rekruttere flere tidgivere. Målet er å ha optimalt antall frivillige årsverk for å nå våre målsetninger. Vi ønsker tidgivere med et mangfold av bakgrunn og erfaringskompetanse, som komplementerer de ansattes roller/funksjon. Vi skal ha gode rammer og rutiner for kvalitetssikring, opplæring og ivaretagelse av tidgivere.

• Økt handlekraft

Blå Kors gatenært skal øke sin handlekraft gjennom god forvaltning, økte inntekter, god dokumentasjon og innovasjon.

Vi forvalter våre midler på en kostnadseffektiv måte i henhold til god forvaltningsskikk.

Vi jobber aktivt for å økte og forutsigbare inntektskilder for å sikre stabil drift og videreutvikling.

Felles standarder for rapportering og dokumentasjon av våre resultater vil kvalitetssikre vårt arbeid.

For å nå målsetningene vil vi jobbe aktivt med innovasjonsarbeid sammen med målgruppen.

• Samhandling

Blå Kors vil styrke samhandling både internt, med samarbeidsparter og oppdragsgivere. Vi vil bidra til mer sømløse overganger i tiltaksrekken.

Gatenært er en del av Blå Kors sin helhetlige og sømløse tiltakskjede, og vil være aktive for å utvikle gode samarbeid og samhandlingsarenaer.

• Bærekraft

Blå Kors skal forsterke sin innsats for å nå FN's bærekraftsmål.

Gatenært fokuserer sin innsats på følgende av FN's bærekraftsmål: Utrydde fattigdom, utrydde sult, god helse og livskvalitet, mindre ulikhet.

9 Samfunnsmål og FN's bærekraftsmål

9.1 Utrydde fattigdom - FN's bærekraftsmål 1

FN's bærekraftsmål 1.2 - «Innen 2030 og i samsvar med nasjonale definisjoner, minst halvere andelen menn, kvinner og barn i alle aldre som lever i fattigdom».

Blå Kors gatenært bidrar til å redusere fattigdom og gjøre mennesker bedre rustet til å klare seg i det samfunnet de lever i.

9.2 Utrydde sult - FN's bærekraftsmål 2

FN's bærekraftsmål 2.1 - «Innen 2030 utrydde sult og sikre alle mennesker, særlig fattige og personer i utsatte situasjoner, inkludert spedbarn, tilgang til nok, trygg og sunn mat hele året».

Blå Kors gatenært bidrar til å redusere sult for vår målgruppe ved å daglig servere måltider til rusavhengige, fattige og utsatte grupper.

9.3 God helse - FN's bærekraftsmål 3

FN's bærekraftsmål 3.5 - «Styrke forebygging og behandling av misbruk av blant annet narkotiske stoffer og skadelig bruk av alkohol».

Blå Kors gatenært tilrettelegger for at mennesker med rusrelaterte problemer og omsorgsbehov opplever økt livskvalitet og livsmestring, samt gjennom veiledning og sosionomtjeneste får startet opp tiltak på vei til et ønsket liv.

9.4 Mindre ulikhet - FN's bærekraftsmål 10

FN's bærekraftsmål 10.2 - «Innen 2030 sørge for å myndiggjøre alle og fremme deres sosiale, økonomiske og politiske inkludering uten hensyn til alder, kjønn, funksjonsevne, rase, etnisitet, nasjonal opprinnelse, religion, økonomisk eller annen status».

Blå Kors gatenært bidrar til et inkluderende samfunn, der utenforskap reduseres for personer som er rusavhengige og utsatte grupper.

10 Strategiske valg

Valg man tar for å nå målene. Hvilke mål svarer dette strategiske valget på?

Hvorfor har vi tatt disse strategiske valgene?

10.1 Drift (Handlekraft / Samhandling / Bærekraft)

10.1.1 Lokal drift og eierskap

Blå Kors Norge tilrettelegger for at lokale Blå Kors enheter starter og drifter gatenær virksomhet i henhold til konseptet. Lokal drift formaliseres gjennom avtaler og vedtekter.

10.2 Samarbeid og samhandling

10.2.1 Offentlig sektor

Alle de gatenære virksomhetene samarbeider tett med NAV kontorer lokalt. De fungerer som et mellomledd der målgruppen informeres om deres rettigheter og mulige tilbud som; stønadsordninger, individuell plan, koordinator, helsehjelp og videre behandling.

Gatenært samarbeider også tett med lokale kommuner om tilbudet som gis. Her skreddersys tilbudet etter kommunens behov og gjerne i tett samarbeid med deres eksisterende tilbud. Det samarbeides også med lokale universitet/høgskoler om praksisplasser for studenter, vi deltar i intervjuer til masteroppgaver og forskning.

Disse samarbeidene blir av avgjørende betydning å styrke i årene som kommer.

10.2.2 Ideell sektor

Blå Kors gatenært skal samarbeide tett med andre lokale Blå Kors virksomheter for å tilby målgruppen et best helhetlig tilbud.

Blå Kors har også mange medlemsorganisasjoner som vi samarbeider med både om drift av gatenære tilbud, men også om frivillige. Vi vil fortsette arbeidet for et tettere samarbeid med disse.

Blå Kors gatenært har sammen med Frelsesarmeen, Kirkens Bymisjon, Evangeliesenteret, IOGT og representanter fra næringslivet startet Matsentralen. Matsentralen har hatt en stor vekst og er i dag å finne over hele landet. De lokale gatenære virksomhetene benytter seg av Matsentralene og kan hente ut gratis mat som tilbys videre til målgruppen.

10.2.3 Næringsliv

Norge har nå en positiv utvikling på arbeidsmarkedet og økt etterspørsel etter arbeidskraft.

Regjeringen ønsker å bruke denne muligheten til å få flere av de som står utenfor arbeidslivet over i ordinære jobber, og har invitert til en inkluderingsdugnad i offentlig og privat sektor. Gatenært skal jobbe aktivt for å utvikle samarbeidet med Blå Kors' AI-bedrifter, NAV og næringslivet for å få deltakere inn i praksisplasser med mål om ordinære jobber.

10.2.4 Politisk påvirkning

Blå Kors gatenært fortsetter å arbeide med politisk påvirkning gjennom eksisterende og nye kanaler inn i det politiske miljøet, nasjonalt og lokalt. De gatenære virksomhetene har gode tradisjoner for å invitere relevante lokale politikere til sine tilbud. Flere politikere har også gjennomført hospiteringer i en eller flere dager ved våre tilbud. I dokumentet politisk påvirkningsplan finnes planer for hvilke lokale politikere som skal inviteres, og hvilke saker som skal synliggjøres.

Våre mål er å bringe viktige saker for målgruppen på dagsorden hos politikerne samt å få økte midler til vårt arbeid.

10.3 Geografisk tilstedeværelse (Handlekraft)

Dersom det skal startes nytt gatenært tilbud må det utredes en behovskartlegging blant målgruppen og kommunalt, det må også hensyntas hvilke andre relevante tilbud som finnes lokalt.

Ved oppstart av nye tilbud skal fortrinnsvis cluster prioriteres. Blå Kors ønsker å styrke arbeidet og mangfoldet i tilbudet lokalt på de steder som allerede har Blå Kors virksomheter som kan matche med et gatenært tilbud. Men cluster kan også tenkes som større områder som Alta og Hammerfest.

Oppstart på mindre steder uten annen Blå Kors virksomhet kan vurderes dersom det er hensiktsmessig.

Det er gode grunner for cluster-prioriteringen. Blå Kors vil fremover satse på gode lokale samarbeid mellom virksomheter slik at brukergruppen får et bedre tilbud og en mer helhetlig tiltaksrekke og mer sømløse overganger. Å være en stor aktør kan også gi bedre gjennomslag både politisk og økonomisk.